

LATİFE TEKİN • Buzdan Kılıçlar

LATİFE TEKİN 1957 yılında Kayseri'nin Bünyan kazasına bağlı Karacafenk köyünde doğdu. Dokuz yaşında ailesiyle İstanbul'a geldi. İlk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm* 1983 yılında çıktı. Ardından *Berci Kristin Çöp Masalları* (1984), *Gece Dersleri* (1986), *Buzdan Kılıçlar* (1989), *Aşk İşaretleri* (1995), *Ormanda Ölüm Yokmuş* (2001), *Unutma Bahçesi* (2005) (Türkiye Gazeteciler Cemiyeti 2006 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü) ve *Muinar* (2006) adlı romanları yayımlandı. Değişik üslubu ve yaklaşımıyla 1980 sonrası edebiyatın önde gelen isimlerinden biri olan Latife Tekin'in romanları İngilizceden Farsçaya pek çok dile çevrildi.

Adam Yayınları, 1989-1996 (3 baskı)
Metis Yayınları, 1997-2002 (3 baskı)
Everest Yayınları, 2003-2011 (2 baskı)

İletişim Yayınları 1926 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 281
ISBN-13: 978-975-05-1282-7
© 2013 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1. BASKI 2013, İstanbul

EDITÖR Bahar Siber
KAPAK TASARIMI Gürel Yontan
KAPAK UYGULAMA Suat Aysu
KAPAK RESMİ Gürel Yontan
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Ayla Karadağ
BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloğlu 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

LATİFE TEKİN

Buzdan Kılıçlar

Latif için...

Uzaklarda ağlamaktan gözleri jüt olmuş pılık pırtık adamlar, on yedi gün aralıksız yağın karın dindiği sabah, saçaklardan söktükleri ince uzun buzlarla oynayarak camiye doluştular.

Şu dünyada kader arsızlarını şaşirtacak ne kaldı ki!

Caminin iç avlusundaki kocaman Eskimo evini ve yedi cücelerin kardan heykellerini, öyle bir umursamadılar ki, onların gördüklerine ve anlattıklarına inancım ta kökünden sarsılıp devrildi.

Ama ne yapayım? Büyücünün boşa üflediği soluklar gibi, güven vermiyor da olsalar yaşadıkları hayat esrarlı ve dev bir mıknaştan daha çekici.

Yoksulların ruhları en iyi birbirleriyle tanışır ve anlaşır- lar! Yoksulluk ölüm kadar kesin ve keskin olan tek şeydir ve yoksullar, bu gerçeğin baskısına direnebilmek için, yoksul olmayanların asla öğrenemeyeceği sessiz işaretleri ve gizli dilleriyle yüzyıllardan beri durmamacasına mırıldanıyorlar.

Ceplerinde yoksulluk bilgisi denen küstah bir kurbağa gezdirmiyor olsalar, hayatın kendilerine verilmediğini bile bile, başkalarının zalim dünyasında, ayakkabılarının uç-

larına basarak sürekli bir korkuyla var olmayı göze alabilirler miydi?

Nereden bileceksiniz bunu!

Karın içinden çıkıp rüzgâr çekirgeleri gibi şehrin üstüne savrulan bu adamlar, oynadıkları oyunlardan arta kalan dekorları topladıkları depolardan farksız küçücük evlerinde, eşyalarına nüfuz ede ede yaşıyorlar.

Hurdacılık yaptıkları zamandan kalma paslı pirinç karyolar, tesisatını kurdukları mobilya çarşısından aldıkları metal arkalı sahte koltuklar, pazarcılık günlerinin anısı olan makine halıları, yolluklar...

“Leri şarupdiende tisika cemi” deriz bizler eşyalarımıza. Yani “yoksullar ülkesinin sınırlarını gösteren harita”.

Karnımızı doyurmak için çırpındığımız her ânı eşyalarımızda dondurup saklamamız boşuna değildir. Soluk alıp verdiğimizizi, geçmişte de var olduğumuzu kendimize kanıtlama ihtiyacı içindeyiz. Bedenlerimizi ve ruhlarımızı dünyanın saldırılarından korumak için kurduğumuz şaşırtıcı, mucizevi savunma sistemimizin kıymetli bir parçasıdır dekorlarımız.

Bu kadar sır verdiğim yeter!

Parasızlar her istasyonda donarlar.

Kılıç artıklarını kara gömen yoksul malgatacılar, camiden sonra sisi aralayıp asfalta çıkmışlardı. Işıklı bir cismin kayan bir yıldız hızıyla kendilerine doğru yaklaşmakta olduğunu gördüler, sisi delip geçen ateşli oklarla vurulup büyülediler. Kalbinden kıvılcımlar saçan bir kadın (dehşet ânında onu bir gök mahlukuna benzetmişlerdi) önlerinden vın diye geçip gidince, ne yana savrulacaklarını bilemediler.

Cisim değil, alevli meyve denen öldürücü aşkın hayaliydi bu! Halilhan Sunteriler, otomobiliyle jet gibi uçarak takılmış, bu hayali takip ediyordu.

Pılık pırtık adamlar hızın sesinden ürküp dağılmışlardı. Otomobilin rüzgârına çarpıp bölündüler. Parça parça üşüyor, tir tir titriyorlardı.

Halilhan Sunteriler, kalbinden kıvılcımlar saçan kadına yaklaştı. Kalçasının fiyonk kıvrımına dumanlı bir bakış savurdu, debriyaja hafif ayak koydu, direksiyonu kaldırıma kırdı. Kadının alnından kol gibi siyah bir ırmak aktığını görünce hayrete düştü. İki ela kuş, kanatlarını çırparak bu ırmakta yıkınıyordu. Anında freni üfleyip selama durdu.

Kadın zehirli bir çığlık atıp sisin içine katı. Kayıplara ka-
rıştı.

Aşkın uçan kaçan evliyası (Bu, arkadaşı Gogi'nin ona tak-
tığı addı.) pılık pırtık adamların yüreklerinden yükselen de-
rin hayranlığı, bir dakika bile geçmemişti ki, boşa çıkardı,
yolun kıvrıldığı yerde, dallarında karlarla durup duran ih-
lamur ağacına arpıtı, korkunç bir gürültüyle asfalta düştü.

Sabah sabah aşk peşinde koşarken virajı alamayıp arkası-
nı görmüş, aevli meyveyi sise kaptırıp havayı tersten yut-
muştu.

Pılık pırtık adamlar tepesine üşüştüğünde, hayatın dolam-
baçlı yollarını hüzünlü farlarıyla ışıtın kırmızı Volvo'su, ka-
putunu havaya kaldırmış, yaralı bir kuş misali soluyordu.

Halilhan Sunteriler, o havalinin, yoksulluk duygusunu bir
otomobil biçiminde cisimleştirme şansına sahip olmuş ilk
yoksuluydu. Bu yüzden (duygusu herkesinkinden farklı bir
biçimde görünür hale gelince) eşyalarına nüfuz etmiş canlı-
ların hüküm sürdüğü uzak bir uyduya benzeyen mahallesin-
de, otomobili ve kadınlara dayanamayan yufka karakteri üs-
tüne, destansı bir mavra kurulmuştu. Bir ikinci vakti, mut-
suz kadınların uğrak yeri saydığı yatırların önünde, otomo-
biliyle pusuya yattığının haberini almışlar, aynı günün ge-
cesinde onu camına vuran garip kuşların dava dosyalarına
bakan insan bir avukata benzetip gülüşmeye başlamışlardı.

Sabah sisinde aşk peşinde sürat çalışırken kaza yapması
söylentilerin daha da aevlenmesine yol açtı.

Otocu ıraklar, mesleği öğrendik ayağına, Volvo'ya derhal
bir mazi uydurup ahaliyi kışkırtmışlardı. Halilhan'ın, "Evve-
liyatında sıfır vaziyette hurdalığa satılmış, kendisi esrarengiz
bir gravadır," diye tanıttığı Volvo'suna saniyesinde ölümcül
hikâyeler yazıldı.

Sonsuz bir açlıkla çarpan kalbini, ateşli bir şenlikle sa-
ran insanlara, "kamyon tekerinden farksız kimseler" diyen

Halilhan, umursamaz bakışlar edinip söylenilere karşı küçümser bir hava takındı. Bir otomobili sürmenin uyandırdığı zevki, bir kadını arkadan görüp bir pedal darbesiyle önüne geçmenin vücuda yaydığı heyecanı tahmin edemediklerinden, lafın ardına düşmüş, aciz bir şekilde yuvarlanıyorlardı!

Volvo, kıyılarındaki evlerini, ıslak kibrit kutularına benzetip gizlice sevdiği, her gün derin bir eksiklik duygusuyla seyrettiği şehirden ona bir armağandı. Ayağını azıcık oynatarak muazzam güçlere hükmedebilen, bir direksiyon çevirmesiyle tonlarca ağırlıktaki araçlara yön verebilen tekniğin selamı.

Erişilmez bir dünyanın anılarıyla yüklü kıymetli bir parçayı ele geçirmiş olmanın gururuyla coşup Gogi'nin kulağına bir enerji kütesinin kendisini güdümlendiğini fısıldayan Halilhan, Volvo'nun onları ülke ekonomisine yön veren kişilerle buluşturacağından kuşku duymadığını açıkladı. Parlak gelecek hayallerinin Gogi'yi sarmadığını biliyordu, ama bu kişilerle doğru temas kurabilmek için onun tam kapasite çalışan beynine ihtiyacı vardı.

Ününü bir başka sahada, hayatı yakın incelemeye alışıyla yapmış olan Gogi'nin çok yıl önce bu türden ruhuyel ve fiziksel hırslarla bağı kopmuştu. Gogi (Gerçek adı Dursun Ahmet'ti.) taze bir incirin içini açıp saatlerce bakmış, binlerce çekirdeğin birbirine değmeden durduğunu görüp bu mimari sırrı çözmeye karar vermiş özel bir insandı. Eşyanın gölge düşümündeki dördüncü problemi kavramış, beşinci boyut meselesini anlamıştı. Halilhan'ın enerji kütesi dediği şeyin sırrına erip geçeli sekiz-dokuz yıl olmuştu ve yedi aydır uzaydaki kara deliklerle uğraşıyordu.

Bilgisiyle pratiğine yön veren, öğrendiklerini hayatına uygulamaktan kaçınmayan bir kişilik yapısı vardı. Örneğin,

üyesi bulunduğu partiden başkanlarının Amerika'yı ziyaret etmesinden sonra soğumuş, onu orada android yapmış olabileceklerini düşünerek istifa etmişti.

Halilhan'ın gelecek için çizdiği hayali projeye ortak olma düşüncesine, Volvo'ya binip geldiği günden beri yaşadıklarını 'jenerik gibi bir olaydan farksız' gördüğünü söyleyerek uzak durmayı seçti.

Gogi'nin fikrince, oturdukları mahalleleri dışlayan şehrin son çemberi, elektrik yüklü bir telden farksızdı ve görünmeyen gözetleme kulelerinde bir sürü politika kurdu, Halilhan gibi kimseler ülke ekonomisine yön veren kişilere yaklaşmasın diye nöbet tutuyordu. Dahası, Volvo'nun çemberi yarma planlarına el verir bir hali de yoktu. Gerçek şuydu ki, kıcı hurdalığa geçüyordu. Burnu çarpılmış, kaportası çökmüş, her yanında pas oyukları açılmıştı. Son kazadan sonra mafsalları berbat durumdaydı. Baskı organları can çekişiyordu. Askı organları ağlamaklıydı. Yaprakları, küpeleleri, pimleri, kelekleri ufkun ölü noktasına doğru yolculuğa çıkmışlardı. Kırmızı bir talihsizlik anıtından farksız karozerini toprağa gömülü evlerin arasında güçbela sürüklüyor, kedi gözlerini kısıp "dakor!" diyeceği akşamı bekliyordu. Zavallı Volvo!

Gogi'nin "Umudumuz hayatımız kapalı" lafını çok sevmesine karşın Halilhan Sunteriler, imajinasyon gücüyle hayatına iyi bir yön vereceğine inanıyordu. Üç asit tankının sırlanması işinden kazandığı parayla otomobiline çenç yaptırdı. Hurda motoru atıp yerine fındık sekiz bağlattı. Eski motorun numarasını fındık sekizin bloğuna çaktırdı. Torpido-sunu yeniledi. Komple döşeme değiştirdi.

Çençin ardından ortalığı hayırsız bir heyecan kapladı. Güya, alt takım bağlantıları yapılırken krikonun aniden kaymasıyla şanzıman ustanın göğüs kafesine oturmuş, adam mor-

ta uçmaktan güçbela kurtulmuştu. Komple elektrik estelasyonu döşenirken de kuvvetli bir akım gelmiş, cereyanı veren kalfa yarım saat ayakta titremişti.

Merakla sürüklenip otomobilin etrafını saran insanlar, Halilhan'dan rot balansın kız gibi olduğunu öğrenerek dağıldılar. Volvo kazanmış olduğu hassasiyetle direkman paranın yerini bulacaktı. Kaliteli bir sürüş elde ettiğini, asfaltta yüzüncesine kaydığını açıklarken sesi berraktı.

Ama beklenmedik bir anda yüzüne tuhaf, beyaz bir durgunluk oturdu. Sık sık uykusundan uyanıp pijamasıyla otomobiline yürümeye, pürüzsüz yeşil, ılık iki çakıl taşından farksız gözleriyle Volvo'sunun camından gece bulutlarına, yıldızlara bakmaya başladı.

Yoksul doğasının gereği, hayal ettiği bir durumun gerçekleşmesinin yarattığı hüznü yaşamaktaydı.

Volvo'nun aynasından yansıyan siyahi ışık, ruhuna aktı, boşluklara sızdı, mülkiyet duygusundan yoksun bir dokunun kimyasına değdi.

Halilhan'ın, kendi içinde, bir otomobile sahip olduğunu doğrulayacak bir karşılık bulması, ne yazık ki, imkânsızdı. Yüzüne yayılan hüznün, yerini ağır ağır soluyan bir korkuya bıraktı.

Kendilerini yaşadıklarına inandırmak zorunda kalan insanların dünyasında hayatın araçları gerçekliklerinden sıyrırlılar. Yoksullar onları boşluklarında durmaksızın çınlayan bir ses olarak duyarlar.

Çınlamaların ruhundaki titreşimlerinden doğan yoksulluk acısı dayanılmazdı. Volvo'yla bütünleşebilmek için karısı Rübeyya'ya otomobilinin renginde kırmızı bir elbise diktirmeyi düşünecek denli çılgınlaştı. Sabahları Volvo'nun su içtiği eski, yeşil bidonu atıp beyaz bir bidon satın aldı. (Zevk açısından kırmızıyla yeşilin ters uyumda olduğunu düşünen bir insandı.) Peşinden, tüm gücünü toplayarak, Volvo'yu çi-

zen mühendis, tasarımı kurarken en çok neyin etkisi altında kaldığını öğrenmeye çalıştı.

Çenç esnasında tamirciler Regal'i, Granada'yı, 59'u yaratan adamlarla ilgili acaip aşk hikâyeleri anlatmışlardı. Sevilen bir kadının kaşları kartal gibi süzülen 59'un arka kanatlarına ilham olmuş, bir sevgilinin balık gibi gözleri, arka stoplara, dolgun kıvrak kalçaları çamurluğa yansıtılmıştı. Duygusal yönden Volvo'nun yaratılışında kim bilir ne güçlü bir hayal saklıydı. Bir kayıt bulabilir umuduyla otomobilinin ülkesi İsveç hakkında ciddi araştırma yaptı.

Kuzey hattındaki bu ülkede geceleri gökyüzünün gündüz gibi pırıl pırıl oluşuna şaşarak hayranlıkla karışık bir kiskançlık duydu. Fotoğraflardan görüldüğü kadarıyla, cenneteki gibi sihirli denebilecek ebruli bir sema altında yaşıyorlardı. Karın, rüzgârın ve yağmurun kral olduğu melankolik ruhlu topraklar... Bir numaralı yalnızlar ülkesi! Alkol sarfiyatının yüksek oluşu, bunu ispat ediyordu. İster istemez bir bayan hikâyesinden çok, Volvo'nun şekil itibariyle doğanın sertliğini aksettirdiğini düşündü. Öteki gravalardan farklı olarak Volvo'da keskin bir karoser yapısı vardı. Tasarımdaki sırrı ele veren anahtar, tahminince, panjurdaki kırık çizgi biçimindeki metal çubuktu. Bu parça Halilhan'ın hafızasında şimşek görüntüsü uyandırmaktaydı ve yanılmıyorsa, kesinlikle ülkenin havasındaki gerilime işaret ediyordu.

Hissettiği acı gensel olduğu için, felaket baskındı. Bir vakit yüreğine dolan gururla, arabasının soğuğa alabildiğine dayanıklı saptandığını düşünerek avunmaya çalıştı. Ama Volvo'nun uçaklaşacağı, havada metalik kül haline geçeceği, savrulup boşlukta yok olacağı kâbusundan kurtulamadı. Derken, büyük bir öfkeyle, kalkıp otomobilini süse boğdu.

Torpidosunda renkli dünyası, kıvrım kıvrım kabloları, orijinal çöp torbası, bardak tutacağı, elektrikli minik süpürgesi (Halilhan'ın yandan kaptığı bu alet, sözüm ona ta Ame-

rika'dan getirtilmişti.), aynasında sallanan lastik kartalı, siyah pelüşü, "çıkma" paynır setiyle Volvo, bir salon arabası görünümünü aldı.

Bu yenilikten sonra, otomobilini devirsiz kullanıp motoru uyuttuğuna, ayağını hızla debriyajdan çekip arabayı vurdurduğuna, ölümcül bir geçmişi olduğu için Volvo'yu çok ucuza aldığına dair laf çoğaltanlar herkese demode kaçtıklarından susmuşlardı.

Kulaklarına inanmayıp elektronik aksesuarın fiyatını sormaya gelen konuklarını, "Duyduklarına inanıp zamandan kazanmaya bakacaklarına," diyerek savdıktan sonra, arkalarından çıkıp usulca süzülüyordu. Bir büyü törenine katılacakmışçasına otomobiline sokulmayı, şefkatten, anlayıştan uzakta, dokunaklı bir yalnızlık içinde sürdürdü.

Volvo'nun aynasını, elektronik donanımını, farlarını ürpererek okşadığı, yüzünü bir fısıltı gibi kaputuna sürdüğü sıralarda o harika yakıştırmayı, "vitesli tespih" denen lafi uydurdular. Pılık pırtık adamlar Halilhan'ın tespih niyetine otomobil çektiğini iddia ediyorlardı.

Yıllar önce insanlara otomobili öğretmek idealiyle kitaplar yazmış olan nakliyat ön. Yzb. S. Gürışık, inanılmaz cümlelerle, her gün biraz daha uçuklaşan bu otomobil muhabbetinin heyecanına kapılıp modern hayatın zevkine uyacak orijinallikte bir eser meydana getirmeyi kafasına koydu. *Yeni Otomobilcilik* adını vereceği kitabına, Halilhan'ın tutkulu hareketlerinden esinlenerek "Otomobil ve Hayal" başlıklı bir bölüm yerleştirmeyi kararlaştırdı. Öncelikle de herkesin içinde ona duyduğu sevgiyi vurgulama inceliğini gösterdi. Âlemsi bir havada alkol aldıkları bir gece, göğüs cebinden çıkardığı meşk defterine "asfaltta otomobiliyle vals yapan, dünya iyisi insan" diye başlayan bir şiir yazdı. Oturduğu yerden ayağa kalkarak şiirini Halilhan'ın yüzüne karşı okudu.

Halilhan ruh olarak yücelişini, şiirle dolup duygulanışı-

nı, “İnsan hayatının sıfırın altına düştüğü yer var, sıfırın üstüne çıktığı yer var,” diyerek güzel bir şekilde dışarı vurdu. Yazılacak kitabın “hayal” bölümüne cephane çıkarabilir düşüncesiyle dalıp ta çocukluğuna döndü. Dev çocuğu Çikoko’nun, akılla fikrin, hakvermezle hakkomazın hikâyelerinden kalkıp nikâhına kadar bir sürü olayını açıkladı. Evlendiğinde henüz on dördüne basmadığı, karısı Rübeysa’nın sabah akşam burnunun altına siyah izole bant yapıştırıp ona envai çeşit bıyık yaptığı, oyuna dalıp günlerce ortalığa çıkmadıkları vb. daha bir dolu hadiseyi, “İyi işlerseniz kitabınız için size güzel birer silah olabilirler,” diyerek anlattı. – Gerçek bir otomobileverin özgeçmiş bende saklıdır! Yazı konusu olabilir umuduyla kalbinde yer etmiş farklı türden sevgileri sıraladı. Tabiata kadar eğilerek, her bahar aya dönüp açılan kabakçiçeklerini de esrareniz bir tutkuyla sevdiğini söyledi.

Hayatın bir cilvesi! Halilhan’ın hikâyesinden bütünüyle uzakta, rüzgâr hızıyla olup bitenlerden habersiz, kendi yoksulluk duygusunun sessizliğine gömülmüş bir fabrika bekçisi bu arada çalıştığı fabrikanın bahçesine kabak ekmişti.

Gereksiz fazlalıklara kaçan reklamcı kişilerden hoşlanmayan Gogi, “Teknik bir harika yaratılacak,” diyerek S. Gürışık’ın yazacağı kitabı lanse eden dostu, can arkadaşı Halilhan’ı sakın bir edayla karşısına alıp sarstı. S. Gürışık mahalleye yakın kurs sahası civarında otomobil aksesuar dükânı açmış, yaratıcı davranışlarıyla yolunu bulmaya çalışan âlemci bir insandı. Ortalığa sakatlanarak ordudan ayrıldığını yaymıştı. Ama hiçbir ordu mensubu biraz alkol aldıktan sonra kapıldığı sandalyenin dört ayağının altına bira şişesi dizip başına başına bakmadan üstünde amuda kalkmazdı. “Böyle manzaralar bendeki anlayışı öldürüyor, sinirden çürüyorum,” lafını duyuncaya kadar susan Halilhan, Gogi’nin taşkınlaşması karşısında, “İnsanlara bakışta perspektifimin

yanılmadığını zannediyorum, benim düşüncem değerli bir abimiz,” diyerek kendini savunmak zorunda kaldı. Buruk bir mecburiyetle Gogi’yi kalbinden sürdü. İstemeye istemeye gözden çıkardı.

Gururlu bir yapıda olduğu için otomobil hayatının korku, acı ve coşkuyla karışık bir hale geldiğini itiraf etmek istemiyordu. Gerçekte Volvo’ya ölümüne tutulduğunun, hülyalı bir dalgınlıkla bocaladığının farkındaydı.

Gogi’yle aralarına soğukluk girdikten sonra, üst üste on bir akşam, evinin önünde otomobilinden inmeyi unuttu. Kürkümsü pelüşüne yapışmış direksiyonun başında öylece oturuyordu. “Bu gece ayrılırsak bir daha buluşamayız sevgilim” şarkısını dinleyerek havayı koklayıp durdu.

Uzakta fabrikanın bahçesinde kabaklar ilk yapraklarını verdi.

Derdinin sihri burnunu tıkayıp da onu koku alamaz hale getirdiğinde, küslük çekişmeyi bir yana bırakıp, “Volvo ruhumun kumandasını ele geçirdi,” diye umutsuz bir cümleyle Gogi’nin kapısına dayandı. “Direksiyon hâkimiyetinden çıkıyor, araba benim istediğim yere değil, kafasının estiği yöne hareket ediyor,” diyerek sırrını açtı. Dostunu yan koltuğa atıp şehrin sokaklarına daldı ve ondan Volvo’nun şüpheli hareketlerini tespit etmesini diledi. Gideceği yeri, duracağı ânı tayin etme özgürlüğünü yitirdiğini tekrarlayıp duran Halilhan’ın heyecanlı fisıltısına pek inanası gelmediyse de, Gogi arkadaşlık hatırına Volvo’yu göz hapsinde tutacağına söz verdi.

On gece kadar önce, eve doğru yol alırken Volvo birden anayoldan sapmış, karanlık dar sokaklardan geçip kendiliğinden adı Bella olan bir pavyonun kapısına dayanmıştı. Halilhan’ın içinden su gibi bir şeyin aktığını hissetmesiyle kendini pavyonda bulması bir olmuştu. Gözlerinin sahnede bu-

lunan Brezilya revüsünden bir dansçının gözlerinin içine gömüldüğünü, kalbinden vurulduğunu, sıcak yarasını tutarak boş bulduğu bir koltuğa çöktüğünü hatırlıyordu. Siyah dalgalı saçlı, ince uzun bacaklı, baldırlarını önden tümüyle açıkta bırakan kuyruklu eteğinin uçları tavuskuşuna benzeyen kuşlarla işli Brezilyalı, bir anda kanına girip damarlarında fırtınalar koparmıştı. En ıssız hücreleri hâlâ cayır cayır sızlıyordu.

Volvo tam tamına altı gece, kalbinin çarpıntısını duyar duymaz motorunu gaza vermiş, revü programa çıkmadan Halilhan'ı hızır gibi Bella'ya yetiştirmiş, Halilhan da bir yerden emir almış gibi kadının başından aşağı tas tas gül yaprağı dökmüştü. Nihayet sahneden masasına eğilmiş, insanın içini gıcıklayan bir Türkçeyle, "Seni seviyorum Halilhan," dedikten sonra çabucak çekilip bir daha dönmek üzere ışıkların altında yitmişti.

Bu kaybedişin acısıyla Halilhan rüyasında bir binbaşının kumandasında Brezilya ordusunu dize getirdiğini görmüş, çığlık çığlığa uyandıktan sonra titreyen parmaklarla "gece-lerde gecelerine yalvardım" diye başlayan bir şiir kaleme almıştı.

Fabrikanın bahçesindeki kabaklar işte bu esnada köpürüp yeşillenmiş ve kabarmışlardı.

Cam liflerini perlit çamuruyla karıştırıp içinden kızgın buharlar geçen metrelerce boruya sıvadıktan sonra, kuveli naylonu sarıp sarmalayarak (Koskoca bir tesisin teknik personeline özel diyerek yutturduğu düzmece bir izolasyon yöntemiymiş bu.) kazandığı harika denebilecek bir parayı Volvo'nun gizemli hareketleri yüzünden güle yatırmıştı.

Volvo'da trafik polislerine karşı ölçülü bir hırçınlık, denize açılan yollara yönelme arzusu vb. küçük gariplikler dışın-da bir taşkınlık tespit edemeyen Gogi, dostunu bilgece bir

inanmazlıkla dinliyordu. Gözleri dolu bir vaziyette Gogi'ye şiirini okurken Halilhan'ın içi, göz alabildiğine bir gül tarlasını aşk uğruna yolmuş da, rüzgâra karşı savurmuş gibi bir duyguyla dolmuştu. Derin derin iç geçirip de Volvo'nun bu talihsiz aşk girişiminden sonra sarışın kadınlara yöneldiğini, bir-iki gündür yolda gördüğü her sarı saçlı kadına burnunu havaya kaldırıp indirmek suretiyle selam verdiğini söyleyince, Gogi'nin renginde hafif bir bozulma oldu. Dikkatini yoğunlaştırınca Volvo'nun hızla giderken yavaşladığını, yerdeki sarı yapraklara bile saygı gösterdiğini hayretle gördü. Volvo, çirkin yüzlü mutsuz bir kediyi göğsüne bastırılmış durakta dikilen sarı saçlı bir kadının önünde zınk diye durunca da beti benzi olduğu gibi uçtu.

Kadın arka kapıdan içeri süzülürken Volvo'nun sübapları “şıkır şıkır önünde öleyim” dercesine kaputunu delip dışarı fırlayacakmış gibi ötüyordu.

Baharın beklediği olmuştu. Fabrikanın bahçesinde kabbaklar acı sarı çiçeklerle patlamışlardı.

Kadını kapar kapmaz uçak gibi şehirden uzaklaşan Volvo, dev çınarların gölgelediği ıssız yollara saptı. Halilhan uzanıp aynayı bükte, “Bu çınarlar Fatih Sultan Mehmet Bey'i görmüş çınarlardır hanımefendi,” deyip güldü. Volvo'nun lastik kartalı savruldu, kanatlarını cama çarptı. “İster misiniz Fatih Bey gibi buralarda atışa çıkalım biz de!” Gogi utançtan kafasını kesip koltuğa yattı. Halilhan kadının yüzünü aynalayıp, “Saçlarınıza antenli leyla takmalısınız hanımefendi, size çok yakışacaktır,” deyince, Gogi'nin duyduğu utançtan duman gibi boğuk bir kakkaha çıktı.

Ama acı sarı çiçekler henüz içe doğru büküntülüydüler. Ağızlarını daha güneşe açmamışlardı.

Kuytulara çekilip meşe ağaçlarının dibinde durduklarında kaş göz işaretiyle Gogi'yi Volvo'dan uzaklaştıran Halilhan, kadının göğsünde miyavlayan kediye uzandı. “Biliyor mu-

sun bu ülkenin en büyük kedi seven adamıyım ben,” diyerek tüylerini okşamaya başladı, “Adsız bir kediymişsin sen, doğru mu, bunu bülbüllerden duydum.” Kadın, “Adı Sunsun,” diye mırıldandı. “Dilinizden anlamaz Halilhan Bey, İngilizce biliyor, Asyalı, İsviçre’deyken almıştım.”

Jüli (Sarı saçlı kadının babası İngilizdi.) Sunsun’un Çinli bir babayla Hintli bir anneden doğduğunu, alkolik olduğu için Sunsun’a bakmadığını, kedisini hayvanat bahçesine bağışladığını, ama orada mutsuz olduğunu anlayınca dayanamayıp geri aldığını, eskiden çok ünlü bir terzi olduğunu, alkol yüzünden hayatındaki ipeklerin, ipliklere, iğnelere küstüğünü anlattı. Konuşurken yüzü öyle kederli bir ifadeyle perdelendi ki bekçinin kabak çiçekleri neredeyse ağızlarını güneşe açmadan solacaklardı.

Halilhan’ın, “Olsun, ben yine de size iğneli kadın diye hitap edeceğim,” diyerek kadının ellerini avuçlarının içine alıp ezercesine sıkmasından sonra Volvo’nun içi “Sunsun... Sunsun...” diye bir fısıltıyla kaplandı.

Siliip, pusi, pusi!

Daldığı fısıltıdan Gogi dönmeden uyanmaya gayret eden Halilhan, dostunu, meşe yapraklarıyla Volvo’nun camına yazdığı “Sizi seviyorum iğneli kadın” cümlesiyle, gülerek, ayakta karşıladı.

Gogi, Volvo’nun Halilhan’ı, ülke ekonomisine yön veren kişilerle buluşturmak niyetinde olmadığını, kalbini beynine bağlayan tellerini bir bir kopartıp bir yıla kalmadan onu “Sevgi bende kendini kaybetti” diye hüngür hüngür ağlatacağını, kesin olarak işte o vakit anladı. Ama Volvo’nun özgün hareketlerinin öyle etkisinde kalmıştı ki aklından geçenleri Halilhan’a açmaya cesaret edemedi. Halilhan, “İnanmayacağın bir şey duyacaksın, Gogi,” dedi, “hanımefendinin gözleri o kadar annemin gözlerine benziyor,

o kadar ki, yıllar sonra aynı renkte bakışlarla karşılaşacağı-
mı umamazdım.”

Jüli'den yayılan görünmez aşk işaretleri... ilacımsı tesir yaptı. Volvo virajdan viraja atılan çılgın bir ok halini aldı ve Halilhan, “Evlüyüm ama sizinle evlenmek istiyorum,” diye bağırmaya başladı. Sorumsuz bir hızla şehre doğru ilerlerken Jüli, Halilhan'ın samimiyetinden duygulanıp ağlamaya tutuldu.

Rüzgâr, hız ve aşkla coşup tören yapma ihtiyacı duydu-
lar. Kumandan Volvo, şehrin ta öbür ucuna, Sitile Sunterile-
rin yattığı mezarlığa uçtu. Halilhan yazları herkesin sayfiye-
lere çay içmeye gittiğini, kendisinin annesinin mezarının ta-
şına gelip tünediğini açıkladıktan sonra başını Jüli'nin om-
zuna koyup gözyaşı döktü.

Teselli olunca, çok sevdiği çinili caminin yolunu tuttular. Halilhan büyük hayranlık duyduğu minareyi Jüli'ye göstermek için sabırsızlanıyordu. Fabrikalar, atölyeler arasından geçerek yokuş yukarı tırmandılar. Göz açıp kapayınca kadar dev bir organizasyon intibai uyandıran inşaat sahasına ulaşmışlardı. Zirve noktasında Halilhan, “Buradan deniz bakır olarak seyrediliyor,” diyerek kontağı kapadı. Şehir ayaklarının altında sevimli bir uzanışla ebrulaşmıştı.

Minarenin dibinde Volvo'dan indiklerinde, “Şuraya bak Jüli, bulutlar bizi karşılamaya ailevi olarak gelmişler,” diye haykırırdı. İnancına göre, yıllar önce bu mimariyi keşfedenler, bugün inşası gerçekleştirilen uzay araçlarına işaret etmek istiyorlardı. Dikkatli bakılırsa ucunun Apollo'nun ucuna benzediği anlaşılırdı. Orta kısmı çekirdekti. En alttaki geniş bölme ise yanma odası. Jüli, “Siz haklı olacaksınız Halilhan Bey,” diye mırıldandı, “derin derin kuyular kazıp bu minaredir diyebilirlerdi!” Öyle ya, ince ince semaya doğru uzatmışlardı.

Gogi Halilhan'ın teknik bir mevzuyu harika bir yaratıcılıkla kalbinin emrine sunuşuna, kendisine ait düşünceleri

aşk fısıltularına karıştırıp başarıyla uyarlamasına hayran kaldı. Jüli'yle el ele tutuşmuş caminin etrafında dönüyorlarken, Volvo'yu siper edip gizlene gizlene arkalarından baktı. Gözlerinin içinde gülüp gülmeme konusunda bocalayan bir insanın kararsızlığı, havaya hâkim olan aşkın buğusu, tatlı şaşkınlığı vardı.

Ben insan gibi bakan kedilere çok defa uğursuz dendiğini duymuşumdur hanımefendi, onu okşamanızdaki cesareti tebrik ediyorum!

Dönmüşler, Jüli'nin gözlerinin annesinin gözlerine benzediğini görüp çılgınlık koparsın diye Halilhan'ın kız kardeşi Gülaydan'a gidiyorlardı.